



VDS0011192

Odločba: VDSS sodba Pdp 661/2013

ECLI:

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore

Datum seje 18.10.2013

senata:

Senat: Tatjana Prebil (preds.), Ruža Križnar Jager (poroč.), Metod Žužek

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: plačilo razlike plače - dodatek za delovno dobo - zakonske zamudne obresti - delo v tujini - zamuda s plačilom - razlog na strani delavca

Zveza: ZDR člen 134, 135.



#### JEDRO:

Tožnik je pred zaposlitvijo pri toženi stranki določeno obdobje delal v tujini. Tožena stranka tožniku za čas, ko je delal v tujini, neutemeljeno ni izplačala dodatka za delovno dobo, ker ni predložil potrdila ZPIZ, saj se delovna doba, pridobljena v tujini, za potrebe izplačila dodatka za delovno dobo ne dokazuje le s potrdilom ZPIZ. Ne gre za uveljavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kjer je za ugotavljanje delovne dobe pristojen le ZPIZ. Dodatek za delovno dobo je pravica delavca v delovnem razmerju, izplačuje pa mu ga delodajalec, zato tožnik lahko pridobljeno delovno dobo dokazuje tudi z drugimi dokazi.

Res je, da plača, vključno z dodatkom za delovno dobo, zapade v plačilo mesečno in da je delodajalec delavcu dolžan izplačati plačo do konca plačilnega dne (134. in 135. člen ZDR), vendar pa je treba v obravnavanem primeru upoštevati, da je prišlo do zamude deloma iz razloga na strani delavca, torej samega tožnika. Tožnik je namreč šele kasneje pridobil potrdilo švicarskega nosilca zavarovanja o delovni dobi pri posameznih tujih delodajalcih. To potrdilo, ki ga je tožena stranka, prejela, pa je predstavljalo zadostno podlago za izplačilo dodatka na delovno dobo, zato je tožena stranka v zamudi s plačilom dodatka za delovno dobo šele od tedaj dalje.

#### IZREK:

Pritožbi se delno ugodi in se izpodbijana sodba delno spremeni v točki I/2 izreka sodbe, tako da se glasi: „I/2. Tožena stranka je dolžna tožniku obračunati dodatek za delovno dobo v tujini v bruto znesku 10.034,00 EUR, od mesečnih bruto zneskov odvesti davke in prispevke ter tožniku izplačati neto zneske z zakonitimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti do plačila, izračunane od naslednjih bruto mesečnih zneskov:

bruto mesečni znesek datum zapadlosti v plačilo

203,00 EUR 15. 1. 2011

203,00 EUR 15. 1. 2011

174,00 EUR 15. 1. 2011

174,00 EUR 15. 1. 2011

174,00 EUR 15. 1. 2011

174,00 EUR 15. 1. 2011

203,00 EUR 15. 1. 2011

203,00 EUR 15. 1. 2011

203,00 EUR 15. 1. 2011

203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
174,00 EUR 15. 1. 2011  
174,00 EUR 15. 1. 2011  
174,00 EUR 15. 1. 2011  
174,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
174,00 EUR 15. 1. 2011  
174,00 EUR 15. 1. 2011  
174,00 EUR 15. 1. 2011  
174,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
174,00 EUR 15. 1. 2011  
174,00 EUR 15. 1. 2011  
174,00 EUR 15. 1. 2011  
174,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 1. 2011  
203,00 EUR 15. 2. 2011  
203,00 EUR 15. 3. 2011  
203,00 EUR 15. 4. 2011  
203,00 EUR 15. 5. 2011  
203,00 EUR 15. 6. 2011  
174,00 EUR 15. 7. 2011  
174,00 EUR 15. 8. 2011

v 15 dneh, pod izvršbo.

Kar tožnik zahteva več, to je tožbeni zahtevek za plačilo zakonskih zamudnih obresti od prisojenih zneskov plač iz naslova dodatka za delovno dobo od aprila 2007 do vključno novembra 2010 od zapadlosti mesečnih zneskov v plačilo (od 15. dne v mesecu za pretekli mesec) do 14. 1. 2011, se zavrne.“

V preostalem se pritožba zavrne in se potrdi izpodbijana sodba v nespremenjenem delu.

Tožnik mora toženi stranki povrniti stroške pritožbenega postopka v višini 67,87 EUR v 15 dneh, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi od poteka tega roka dalje do plačila, medtem ko sam nosi stroške odgovora na pritožbo.

#### **OBRAZLOŽITEV:**

Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo ugotovilo, da je tožnik v Švici dopolnil 6 let in 8 mesecev delovne

dobe (I. točka izreka), ter razsodilo, da je tožena stranka dolžna za čas od 1. 4. 2007 do 31. 7. 2011 tožniku plačati dodatek na delovno dobo, doseženo v tujini, v skupnem znesku 10.034,00 EUR bruto, skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo za vsak mesečni (neto) znesek od 15. dne v mesecu do plačila za pretekli mesec do plačila, ter od teh (bruto) zneskov odvesti davke in prispevke, v roku 8 dni od izdaje sodbe sodišča prve stopnje, da ne bo izvršbe (II. točka izreka). Odločilo je, da mora tožena stranka tožniku povrniti pravdne stroške v znesku 1.263,82 EUR v roku 15 dni od izdaje sodne odločbe, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi od poteka paricijskega roka dalje do plačila (III. točka izreka).

Zoper navedeno sodbo se iz vseh pritožbenih razlogov, to je zaradi bistvenih kršitev določb postopka, zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja in zmotne uporabe materialnega prava, pritožuje tožena stranka. Pritožbenemu sodišču predlaga, da izpodbijano sodbo razveljavi in tožbeni zahtevek v celoti zavrne, podredno pa, da zadevo vrne prvostopenjskemu sodišču v ponovno odločanje.

Sodišče prve stopnje je zanemarilo listinske dokaze v spisu ter nepravilno povzelo izjavo priče A.A.. Sodišče se je postavilo na stališče, da je potrebno upoštevati pravila bilateralnega sporazuma o prostem pretoku oseb med Švico in EU ter Uredbo sveta št. 1408/71 z dne 14. 6. 1971. Zmotno je stališče sodišča, da so pravila, vsebovana v Uredbi sveta št. 1408/71 z dne 14. 6. 1971, za državo neposredno uporabljiva in zavezujoča. Nepravilna je razlaga sodišča, da je za obstoj delovne dobe, ki se šteje kot podlaga za izplačevanje dodatka za delovno dobo pri toženi stranki, dovolj le potrdilo švicarskega nosilca zavarovanja in upoštevanje bilateralnega sporazuma o prostem pretoku oseb, ki ureja področje socialne varnosti. Uredba namreč zavezuje posamezno državo, da mora poskrbeti za mehanizem, ki prevede te pravice. Od tu dalje pa je nastala obveznost tožene stranke, da ta mehanizem upošteva. Navedena uredba torej ureja ravnanje države in je bila upoštevana ter izvedena z izdajo odločbe Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje o priznanju dobe tožnika, tožena stranka pa bi to odločbo v primeru pravočasne predložitve tudi upoštevala. Tožena stranka pa potrdila ZPIZ nikoli ni prejela, saj ga je tožnik predložil šele med pravdo s pripravljalno vlogo z dne 30. 8. 2012. Dolžnost tožnika je bila, da toženi stranki predloži vse potrebne veljavne dokumente o svoji delovni dobi v tujini. Za verodostojnost delovne dobe v tujini je bil pristojen edino ZPIZ, ki pozna pravila glede upoštevanja delovne (zavarovalne) dobe v tujih državah. Zmotno je stališče sodišča, da je za priznanje navedene delovne dobe v tujini zadoščala zgolj ustna seznanitev delodajalca s strani tožnika, ustni zahtevek za priznanje delovne dobe v tujini ter dejstvo, da je tak dodatek odobril že prejšnji delodajalec. Sodišče je nepravilno povzelo, da je bil tožnik pri toženi stranki zaposlen od 1. 4. 2007 do 31. 7. 2011 kot izvršni direktor, saj iz izjav tožnika in priče A.A. izhaja, da je bil tožnik zaposlen pri toženi stranki od 1. 10. 2004 do 31. 7. 2011, od 1. 4. 2007 dalje pa kot izvršni direktor. Dodatek za minulo dobo je začel uveljavljati šele v letu 2009. Nepravilno pa je tudi stališče sodišča glede teka zamudnih obresti od posameznih mesečnih zneskov dalje, saj je tožena stranka potrdilo švicarskega nosilca zavarovanja in pregled zavarovalne dobe na obrazcu ... , prejela šele 31. 8. 2012. Tožena stranka je zato dolžna nositi breme zamudnih obresti za navedeni zahtevek od trenutka, ko je prejela verodostojno potrdilo o delovni dobi.

Tožnik v odgovoru na pritožbo poudarja, da je uredba neposredno uporabljiv pravni akt, katerega določila so obvezujoča za vse subjekte v državah članicah. Seštevanje zavarovalnih dob v različnih državah članicah (in po bilateralnem sporazumu EU tudi v Švici) pa je eden osnovnih ciljev uredbe. Tožnik je toženo stranko večkrat seznanil s trajanjem delovne dobe v Švici, tožena stranka pa je od tožnika ves čas zahtevala potrdilo o vpisu v delovno knjižico, skladno z določili 2. odstavka 74. člena Kolektivne pogodbe tožene stranke. Tega pa tožnik ni mogel izpolniti, saj je svoje vplačane prispevke pustil v švicarskem pokojninskem sistemu. Tožena stranka je tožnika zavajala o njegovih pravicah iz delovnega razmerja, saj ga v aprilu 2007 ni podučila, da za priznavanje delovne dobe za namene izplačila dodatka za delovno dobo potrebuje potrdilo švicarskega nosilca zavarovanja. Kolektivna pogodba tožene stranke je določala, da se pri obračunu dodatka za delovno dobo upoštevajo izpolnjena leta delovne dobe, ki jih je delavec prebil na delu doma ali v tujini ali pri opravljanju samostojne dejavnosti in so potrjena z vpisom v delovno knjižico. Zato bi toženi stranki moralo zadostovati potrdilo švicarskega nosilca zavarovanja o doseženi delovni dobi, ki je javna listina, in ne bi bilo potrebno zahtevati uradnega potrdila ZPIZ. V predmetni zadevi gre za spor zaradi priznanja pravic iz delovnega razmerja in ne zaradi uveljavljanja pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. V kolikor bi tožena stranka od tožnika zahtevala predložitve potrdila ZPIZ-a kot edinega veljavnega potrdila, bi tako ravnanje pomenilo očitno diskriminacijo. Glede na to, da je dodatek na delovno dobo sestavni del plače, zakonite zamudne obresti tečejo od zamude vtoževanega izplačila dela vsake posamezne plače dalje do plačila.

Pritožba je delno utemeljena.

Na podlagi drugega odstavka 350. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP, Ur. l. RS št. 26/99 in naslednji) je pritožbeno sodišče preizkusilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje v mejah razlogov, navedenih v pritožbi,

pri tem pa je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 1., 2., 3., 6., 7., 11. točke, razen glede obstoja in pravilnosti pooblastila za postopek pred sodiščem prve stopnje, ter 12. in 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP in na pravilno uporabo materialnega prava. Pri navedenem preizkusu je ugotovilo, da sodišče prve stopnje ni zagrešilo absolutnih bistvenih kršitev določb postopka, na katere se pazi po uradni dolžnosti. Sodišče prve stopnje ni zagrešilo bistvenih kršitev določb pravnega postopka po 15. točki 2. odstavka 339. člena ZPP, saj v odločilnih dejstvih ni nasprotja med tem, kar se navaja v razlogih sodbe o vsebini listin in zapisnikov ter samimi listinami in zapisniki. Sodišče je pravilno navedlo, da je bil tožnik pri toženi stranki kot izvršni direktor zaposlen od 1. 4. 2007 do 31. 7. 2011, za to obdobje pa je sporno izplačevanje dodatka na delovno dobo. Sodišče je pravilno povzelo tudi izpovedbo priče A.A..

Sodišče prve stopnje je pravilno in popolno ugotovilo dejansko stanje, a deloma zmotno uporabilo materialno pravo, zato je sprejeta odločitev v pretežnem delu pravilna, delno pa nepravilna glede teka obresti za mesečne zneske do vključno novembra 2010.

Med strankama ni (več) sporno, da je tožnik pred zaposlitvijo pri toženi stranki 6 let in 8 mesecev delal v tujini. Tožena stranka tožniku za čas, ko je delal v tujini, ni izplačala dodatka za delovno dobo, ker ni predložil potrdila Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ). Napačno je pojmovanje tožene stranke, da se delovna doba, pridobljena v tujini, za potrebe izplačila dodatka za delovno dobo dokazuje le s potrdilom ZPIZ. V tem primeru namreč ne gre za uveljavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kjer je za ugotavljanje delovne dobe pristojen le ZPIZ. Dodatek za delovno dobo je pravica delavca v delovnem razmerju, izplačuje pa mu ga delodajalec, zato tožnik lahko pridobljeno delovno dobo dokazuje različno. Vendar pa je dolžnost dokazovanja v takem primeru na strani delavca, na kar utemeljeno opozarja tudi pritožba. Nepravilno je stališče sodišča prve stopnje, da je bilo za izplačilo dodatka za delovno dobo dovolj že to, da je tožnik toženo stranko ustno seznanil o delovni dobi, pridobljeni v tujini, ter to pojasnil tudi v svojem življenjepis. Tožnik za take svoje trditve toženi stranki ni predložil nobenega dokaza - vse do leta 2011, ko je pridobil potrdilo švicarskega nosilca zavarovanja z dne 13. 1. 2011 (ki ga je nato potreboval za vložitev zahteve za priznanje delovne dobe na ZPIZ).

Ob taki neaktivnosti tožnika, ki je bil sicer izvršni direktor tožene stranke, je zmoten zaključek sodišča prve stopnje, da zamudne obresti za posamezne mesečne zneske dodatka za delovno dobo tečejo od dneva zapadlosti posameznega zneska plače. Res je sicer, da plača, vključno z dodatkom za delovno dobo zapade v plačilo mesečno in da je delodajalec delavcu dolžan izplačati plačo do konca plačilnega dne (134. in 135. člen ZDR), vendar pa je treba v določenem primeru upoštevati, da je prišlo do zamude deloma iz razloga na strani delavca, torej samega tožnika. Tožnik je namreč šele 13. 1. 2011 pridobil potrdilo švicarskega nosilca zavarovanja o delovni dobi pri posameznih tujih delodajalcih. To potrdilo, ki ga je tožena stranka, kot je navedla v odgovoru na tožbo, prejela, pa je predstavljalo zadostno podlago za izplačilo dodatka na delovno dobo, zato je tožena stranka v zamudi s plačilom dodatka za delovno dobo šele od tedaj dalje. Prvo izplačilo plače po tem datumu je bilo 15. 1. 2011, zato obresti od prisojenih zneskov plač iz naslova dodatka za delovno dobo od aprila 2007 do vključno novembra 2010 tečejo od 15. 1. 2011 dalje (obresti od prisojenih zneskov plač iz naslova dodatka za delovno dobo od decembra 2010 do vključno julija 2011 pa tečejo od 15. dne v naslednjem mesecu do plačila, kot je pravilno odločilo sodišče prve stopnje). Višji obrestni zahtevek ni utemeljen. Neutemeljena pa je pritožbena navedba, da bi morale zamudne obresti od posameznih mesečnih zneskov teči šele od 31. 8. 2012 dalje, ko je tožena stranka prejela potrdilo ZPIZ.

Sodišče prve stopnje je pravilno odločilo, da je tožena stranka dolžna plačati bruto razlike v plači iz naslova dodatka za delovno dobo in od razlik v plači obračunati in plačati davke in prispevke. Formulacija izreka pa je nekoliko pomanjkljiva, ker iz nje ni jasno razvidno, da se delavcu izplačajo neto zneski razlik v plači iz naslova dodatka za delovno dobo z zakonskimi zamudnimi obrestmi (po predhodnem plačilu davkov in prispevkov). Navedena pomanjkljivost pa nima takšne teže, da bi šlo za absolutno bistveno kršitev po 14. točki 2. odstavka 339. člena ZPP.

Glede na vse navedeno je pritožbeno sodišče pritožbi delno ugodilo (na podlagi pete alineje 358. člena ZPP) ter delno spremenilo izpodbijano sodbo, tako kot izhaja iz izreka te sodbe. V ostalem delu pa je na podlagi 353. člena ZPP ob ugotovitvi, da niso podani uveljavljani pritožbeni razlogi in pritožbeni razlogi, na katere pazi sodišče po uradni dolžnosti, zavrnilo pritožbo ter v nespremenjenem delu potrdilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje.

Ker gre za minimalno spremembo izpodbijane sodbe (le v določenem delu zamudnih obresti) se uspeh pravnih

strank v tem individualnem delovnem sporu ni spremenil, zato pritožbeno sodišče odločitve o stroških postopka na prvi stopnji ni spreminjalo.

Odločitev o pritožbenih stroških pa temelji na določbah 165. člena in 154. člena ZPP. Tožena stranka je po oceni pritožbenega sodišča s svojo pritožbo uspela v 10% (v določenem delu zamudnih obresti), zato ji je tožnik dolžan povrniti pritožbene stroške v takem obsegu. Pritožbeno sodišče je toženi stranki priznalo nagrado za pritožbo v višini 545,60 EUR (tar. št. 3210), materialne stroške v višini 20,00 EUR (tar. št. 6002) in 20 % DDV, kar skupaj znaša 678,72 EUR. Glede na 10 % uspeh je pritožbeno sodišče toženi stranki prisodilo 67,87 EUR pritožbenih stroškov, ki ji jih mora povrniti tožnik. Tožnik pa svoje stroške pritožbenega postopka krije sam, ker njegov odgovor na pritožbo ni bistveno pripomogel k reševanju pritožbe (1. odstavek 155. člena ZPP).